

2023 අගෝස්තු

3 වන වෙළුම - ක්‍රියාත්මක අංක 08

මාධ්‍ය නිදහසට අදාළව ඒ ඒ මාසය තුළ වාර්තාව වන සිදුවීම්, ශ්‍රද්ධාව සිදුවීම්වල වර්ධනයන් හා ඒවාට අදාළ නිර්ක්ෂණ මෙම වාර්තාවට ඇතුළත් වේ. මාධ්‍යවේදින්ගේ මෙත්ම ජනනාවගේ භාෂණයේ හා අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ අයිතිය සම්බන්ධ සිදුවීම්, නව නීති පැනවීම්, නීති ප්‍රතිසංස්කරණ සහ අදාළ ප්‍රක්ෂූතයන් පිළිබඳව ජාතික හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් පළ වන ප්‍රතිචාර යොදාගැනීම් කෙරෙනිද මෙහිදී අවධානය ගොමු කෙරේ. මාධ්‍ය නිදහස පිළිබඳව නිර්ක්ෂණය කිරීම සඳහා නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යාපාරය උපයෝගී කර ගන්නා විෂය පරායට/ සංරචනයන්ට අදාළ සිදුවීම් 15ක් 2023 අගෝස්තු මාසයේදී නිර්ක්ෂණය විය. ආරක්ෂාව හා සුරක්ෂිතව යන සංරචනයට අයන් සිදුවීම් 05ක්, නිතිමය කොන්දේසි යන සංරචනය යටතට ගැනෙන සිදුවීම් 08ක් සහ ව්‍යුහාත්මක කොන්දේසි යන සංරචනයට අදාළ සිදුවීම් දෙකක් ඒ අතර වෙයි.

නිර්ක්ෂණය වූ සිදුවීම්

- ජාතික ශිය 'විකාරි ලෙස' ගායනා කළේය යන බෝද්‍යනාව සම්බන්ධයෙන් විමර්ශනය කිරීම සඳහා පත් කෙරෙනු කම්පුව හමුවට, ගායන ශිල්පීන් උමාරා සිංහවිංග කැඳවීම්.
- මාධ්‍යවේදී තරඟ උඩුවරගෙදර අත්අඩංගුවට ගැනීම හා පහරදීම සම්බන්ධයෙන් මාධ්‍යවේදීන් සුරක්ෂා කම්පුව (CPJ) විරෝධය පළ කිරීම.
- බුද්ධී අංශ නිලධාරීන් ලෙස හඳුන්වාදුන් දෙදෙනෙක් මාධ්‍යවේදී තරඟ උඩුවරගෙදරගේ මවගෙන් ප්‍රශ්න කිරීම.
- ගෝල්ලේස් අරගලයට ව්‍යුත්ල වූ පහාරය වැළඳීම්වල අපොහොසත් වීම සම්බන්ධයෙන් කරෙනු දක්වන ගෙස
- ජාතියාවනාධිකරණය පොලුස්පතිවරයාට නියෝග කිරීම.
- ඡාපනය මාධ්‍ය සමාජය, සාතනයට ලක්වූ මාධ්‍යවේදී සහදේවන් නිලක්ෂන් අනුස්මරණය කිරීම.
- රෝහලකින් සිදු වූ අසාධාරණයක් සම්බන්ධයෙන් සමාජ මාධ්‍ය පොලුවක් පළ කළ ඉරුවටරයකට පොලුසිය බ්ලපැම් කිරීම.
- මධ්‍යමාපුව පුද්ගලයේ වාර්තාකරණයක් සඳහා ගිය මාධ්‍යවේදීන් තිදෙනෙකු සංවිධානාත්මක පිරිසකගේ තරඟනයට හා රඳවා තබාගැනීමට ලක් වීම.
- රජය විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති විද්‍යුත් විකාශන නියාමන පිරිසකගේ තරඟනයට හා රඳවා තබාගැනීමට ලක් වීම.

- කොමිෂන් සහ පනත් කෙටුම්පත පිළිබඳ සංවාදයක් පදනම් ආයතනයේදී පැවත්වීම.
09. කොළඹයේ පැවති සිසු උද්ධේශ්‍යතායකට පොලීසිය ජල ප්‍රහාර ව්‍යුත්ල කිරීම සහ සිසුන් 22 දෙනෙකු අත්අඩංගුවට ගැනීම.
 10. අධිකරණ අපනාසය පිළිබඳ පනත් කෙටුම්පතට විරෝධව ගොනු කෙරෙනු මූලික අධිකිවාසිකම් පෙන්සම් විභාගයට ගැනීම.
 11. 'අධිකරණයට, විනිශ්චය අධිකාරියකට හෝ ආයතනයකට අපනාස කිරීම පිළිබඳ පනත් කෙටුම්පතට' සම්බන්ධයෙන් ගේෂ්ඨයාධිකරණයේ තීන්දුව කතානායකවරය පාර්ශ්වමෙන්තුවට දැනුම්දීම.

1 වගුව: වාර්තා වූ සමස්ත සිද්ධිම් - 2023 අගෝස්තු

ආචාර්ය කර ඇති සංරච්ඡය	වාර්තා වූ සිද්ධිම් සංඛ්‍යාව
ආරක්ෂාව සහ සුරක්ෂිතව	05
නිතිමය කොන්දේසි	08
ව්‍යුහාත්මක කොන්දේසි	02
එකතුව	15

ආරක්ෂාව සහ සුරක්ෂිතව

මාධ්‍යම්වෙන් තම වෘත්තිය ගාර්ඩක සහ මානසික එකාගුණාවකින් යුත්තාව නිදහස් ලෙස කර ගෙන යෙමේ වාතාවරණයක් පැවතිම ජනමාධ්‍ය නිදහස පිළිබඳ මූලික කොන්දේසියකි. එමෙන්ම ජනමාධ්‍ය නිදහස හා අදහස් පළ කිරීමේ නිදහස ආරක්ෂා විමට නම්, පුරවැසියෙන්ට අනුව පුත්විපාකවලට මූහුණුදිමේ අවබ්‍යන්තිකින් තොරව ජනමාධ්‍ය ඔස්සේ හෝ වෙනත් ආකාරවලින් නිදහසේ අදහස් පළ කළ හැකි වාතාවරණයක් පැවතිය යුතුය. කාමාකාම්ව රැස්වීමේ, විරෝධය පළ කිරීමේ හා උද්ධේශ්‍යතාවල නිරත වීමේ නිදහසද අදහස් පළ කිරීමේ නිදහසට අයත් වේ. මෙම මූලික නිදහස උද්දාන්තය වූ අවස්ථා රැසක් අගෝස්තු එකතුවෙන් මාසයේදී නිර්ක්ෂණය විය. එයෙන් සිද්ධිම් 04ක් මෙහි ඇතුළත් කර ඇති අතර, ඇතැම් සිද්ධිම් නිතිමය ක්‍රියාමාර්ග හා සම්බන්ධ බැවින් එම සංරච්ඡය යටතේ දක්වා ඇත.

2 වගුව: 2023 අගෝස්තු: ආරක්ෂාව සහ සුරක්ෂිතව- සිද්ධිම් 05

දැරුණුකාගු	වාර්තා වූ සිද්ධිම් සංඛ්‍යාව
බාධා කිරීම්/නිදහස සීමා කිරීම්	02
මානසික හා වෙනත් බලපෑම්	03
එකතුව	05

01. ජාතික ශිෂ්‍ය 'විකාරි ලෙස' ගායනා කළේය යන චෝදනාව සම්බන්ධයෙන් විමර්ශනය කිරීම සඳහා පත් කෙරෙනු කළුවට, ගායන ශිෂ්‍යීකි උගාරා සිංහවිංග කැඳවීම.

ඡ්‍රැම් 30තු පැවති ලංකා ප්‍රිමියර් ලිග් ත්‍රිකාරී තරගාවලියේ සමාර්ථක උගාරාවයේදී ජාතික ශිෂ්‍ය ගායනා කිරීම සම්බන්ධයෙන් විමර්ශනය කිරීම සඳහා අගමැතිවරයාගේ නියමයෙන් රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා විසින් මෙම කළුවට පත් කෙරෙනු අතර අගෝස්තු 03

වැනිදා ගායන ශිෂ්‍යීකි විම කළුවට හමුවට කැඳවන ලදී. පසුව ප්‍රකාශයට පත් කෙරෙනු පරිදි, අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම (විමර්ශන) ධම්මික මූත්‍රගල ප්‍රමුඛ විම කළුවට නිගමනය වී ඇත්තේ අදාළ අවස්ථාවේදී ජාතික ශිෂ්‍යීකි කිරීමක් සිදු වී ඇති බවයි. ඒ සම්බන්ධයෙන් නිතිමය පියවර ගැනීම සඳහා අදාළ වාර්තාව නිතිපතිවරයා වෙත යොමු කර තිබේ.

මුළුව: youtube.com/sinhala.asianmirror.lk

02. වූද්ධී අංග නිලධාරීන් ලෙස හඳුන්වාදුන් දෙදෙනෙක් මාධ්‍යවේදී තරුද උඩුවරගෙදරගේ මවගෙන් ප්‍රශ්න කිරීම.

ලද්දෝස්ජනායක් වාර්තාකරණයෙහි නිරතව සිටියදී පුම් 28 වැනිදා පොලික් අත්අඩංගුවට පත්ව, පහරකෑමට ලක් වූ තරුද උඩුවරගෙදර රෝහල්ගතව සිටියදී පුම් 29 වැනිදා රාත්‍රියේ බණ්ඩාරවෙල පිහිටි ඔහුගේ නිවසට ගිය බැංධී අංග නිලධාරීන් ලෙස හඳුන්වාදුන් දෙදෙනෙකු, ඔහුගේ මව වන ධම්මිකා ජයසිංහ මහත්මියෙහෙන් මෙම ප්‍රශ්න කිරීම සිදු කොට ඇත. මේ පිළිබඳව මාධ්‍යවේදියාගේ බිරුද විසින් මානව හිමිකම් කොමිසම දැනුවත් කර තිබේ.

මුළුණුය: facebook.com

03. රෝහල්කින් සිදු වූ අසාධාරණයක් සම්බන්ධයෙන් සමාජ මාධ්‍ය පෝස්ට්‍රවක් පළ කළ ගුරුවරියකට පොලිසිය බලපෑම් කිරීම.

මිල්ලනිය දැල්කු පදිංචි ගුරුවරියක වන තීමේහා මධ්‍යවත්ත්, නාගොඩ රෝහලේන් සිදු වූ අසාධාරණයක් සම්බන්ධයෙන් මෙම පෝස්ට්‍රව පළ කර ඇති අතර, ඒ සම්බන්ධයෙන් රෝහල් බලධාරීන් සිදු කළ පැමිණ්ල්ලක් මත ඇගේ නිවසට පැමිණ් දකුණු කළතර පොලිසියේ නිලධාරීන් අදාළ පෝස්ට්‍රව ඉවත් කර ගන්නා ලෙස බලපෑම් කර ඇත. පසුව පොලිසියට කැදවා ප්‍රකාශයක් සටහන් කරගෙන තිබේ. මෙම සිදුවීම මාධ්‍ය ඔස්සේ හෙලිදුරව් කිරීමෙන් පසුව, විපක්ෂ නායකවරයා ඒ සම්බන්ධයෙන් පාර්ලිමේන්තුවේදී ප්‍රශ්න කළේය.

මුළුණුය: divaina.lk

04. මධ්‍යකුලුව පුදේශයේ වාර්තාකරණයක් සඳහා ගිය මාධ්‍යවේදීන් තියුණෙකු සංවිධානත්මක පිරිසකගේ තර්ජනයට හා රඳවා තබාගැනීමට ලක් විම.

අගෝස්තු 22 වැනිදා මධ්‍යකුලුව මධ්‍යකුලුව පුදේශයේ ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමක් පිළිබඳ තොරතුරු සෙවීමට ගිය මධ්‍යකුලුව දිස්ත්‍රික් දෙමළ මාධ්‍යවේදීන්ගේ සංගමයේ ලේකම් විස්. නිලත්තන්, කුස්ට්‍රේරාජ්, කුජ්ජාකුමාර් යන මාධ්‍යවේදීන් සහ ඔවුන් සමග සිටි කුස්ට්‍රේරාජ් පුජකවරුන් හා සිටිල් කුයාකාරකයින් පිරිසක් මෙම තර්ජනයට මුහුණ පා තිබේ. බොද්ධ හික්ෂුවක විසින් මෙහෙයුවෙන දද කණ්ඩායමක් ඔවුන් පැය 5 කට ආසන්න කාලයක් තිස්සේ රඳවා තබාගෙන ඇති අතර ඔවුන් රැගත කළ දැරුණ බලහත්කාරයෙන් මකා දමා ඇත. සිදුවීම පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා රජය විමර්ශනයක් සිදු කළ ගැනු බවද, අදාළ මාධ්‍යවේදීන්ගේ ආරක්ෂාව සහතික කළ යුතු බවද 'මාධ්‍යවේදීන් සුරක්ෂා කම්ටුව' (CPJ) නිවේදනයක් නිකුත් කරමින් අවධාරණය කළේය.

මුළුණුය: sinhala.srilankabrief.org

05. ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධිකරණ කම්ටු රස්ක්වීම් ආවරණය කිරීමට මාධ්‍යවේදීන්ට අවසර ලබා නොදුම.

ලදුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල සෙසු දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධිකරණ රස්ක්වීම් වාර්තා කිරීමට මාධ්‍යවේදීන්ට අවස්ථාව ඇතත්, ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික්කයේදී පමණක් විම අවස්ථාව අනිමි කර ඇති බව මාධ්‍යවේදීනු ප්‍රකාශ කරති. ආන්ත්‍රිකාරවරයාගේ සහ තවත් මන්ත්‍රීවරයකුගේ කැමරා වේකකවලට පමණක් විම අවස්ථාව ලබා දී ඇති බවත්, මෙය මාධ්‍යවේදීන්ගේ වෘත්තිය අයිතිය මෙන්ම මහජනයාගේ තොරතුරු දැනුගැනීමේ අයිතියද උල්ලංසනය කිරීමක් බවත් ඔවුනු පෙන්වා දෙනි.

මුළුණුය: MFRM Desk

නීතිමය කොන්දේසි

මාධ්‍ය නිදහසට අදාළව නීතිමය කොන්දේසි පිළිබඳ සංරචනය යටතිව ගැනෙන සිදුවීම් 07ක් අගෝස්තු මාසය තුළ නීතික්ෂණය විය. භාෂණයේ හා ප්‍රකාශනයේ නිදහසට සම්බන්ධ අධිකරණ කුයාමාරුග හා පෙර සිදුවීම්වල ව්‍යුධිනයන් ඊට ඇතුළත් වෙයි. ඒ යටතිව ගැනෙන සිදුවීම් 08ක් අගෝස්තු මාසයේදී නීතික්ෂණය විය. අදහස් පළ කිරීමේ නිදහසට හා ජනමාධ්‍ය නිදහසට අනියෝගයක් වූ 'අධිකරණයට, විනිශ්චය අධිකාරියකට හෝ ආයතනයකට අපහාස කිරීම පිළිබඳ පහත් කෙටුම්පතෙහි' වගන්ති 9ක් අන්ත්‍රික්‍රම ව්‍යවස්ථාවට අනුකූල නොවන බවට ග්‍රෑස්ඩාධිකරණය නීත්‍ය කිරීම, මාධ්‍ය නිදහස සම්බන්ධයෙන් සාධනීය සිදුවීමක් ලෙස නීතික්ෂණය විය.

3 වැනිව්: 2023 අගෝස්තු: නීතිමය කොන්දේසි - සිදුවීම් 08

දැරුණකය	වාර්තා වූ සිදුවීම් සංඛ්‍යාව
නීතිමය කුයාමාරු	05
නීති ප්‍රතිසංස්කරණ	02
මාධ්‍යවේදීන්ට විරෝධ අපරාධ සම්බන්ධ දණ්ඩමුක්තිය	01
විකෘති	08

01. ගෝල්ලේස් අරගලයට විශ්ලේෂ වූ ප්‍රහාරය වැඳුන්වීමට අපානොසන් විම සම්බන්ධයෙන් කරනු දක්වන ලෙස අනියාවනාධිකරණය පොලිස්පතිවරයාට නියෝග කිරීම. ගෝල්ලේස් අරගල තුළු යුතුවය 2022 මැයි 09 වනදා විශ්ලේෂ වූ ප්‍රහාරය වැඳුන්වීමට අවශ්‍ය පියවර නොගැනීම සම්බන්ධයෙන් කරනු දක්වන ලෙස අනියාවනාධිකරණය පොලිස්පති සී.ඩී. විතුමරත්නම නියම කර තිබේ.

අරගලයේ ක්‍රියාකාරකයකු වූ ජනක්. විස්. විතාරණ ගොනුකර නිවුතු රිටි පෙන්සමක් අනියාවනාධිකරණයේ සහාපති විනිශ්චරු නිශ්චාක බහ්දුල කරනුරත්න සහ වේ. මරක්කාර් යන විනිශ්චරුවරයෙන්ගේ සඳහාම්ලත් විනිශ්චරු මඩ්ල හමුවේ කැදුවනු ලදූ අවස්ථාවේදී මෙම නියෝගය නිකුත් කෙරීම්.

මුළාගුය: sinhala.lankanewsweb.net

02. ගාපනය මාධ්‍ය සමාජය, සාම්‍යාචාරී මාධ්‍යවේදී සහදේවන් නිලක්ෂණ අනුස්මරණය කිරීම.

වසර 16කට පෙර ගාපනයේදී වෙබ් තබා සාම්‍යාචාරී කෙරෙනු තරෙනු මාධ්‍යවේදීයකු වන සහදේවන් නිලක්ෂණ අනුස්මරණය කිරීමේ හමුවක්, විම සාම්‍යාචාරී සිදු වූ අගේස්තු 01 වැනිදා ගාපනය මාධ්‍ය සමාජයේදී පැවැත්වේ. ගාපනය සරසවියේ ජනමාධ්‍ය විෂය හඳුරුම්ත් සිරි ශිෂ්ටයකු මෙන්ම තරෙනු සගරාවක සංස්කාරකවරයකු වූ ඔහු සාම්‍යාචාරී ලක් වන විට විසි දෙපෙනිරදි වියේ පසු වූ අතර විම සාම්‍යාචාරී සම්බන්ධ අපරාධකරුවන් විරෝධී මෙතෙක් නීතිය ක්‍රියාත්මක වී නැත.

මුළාගුය: thelader.lk

03. කොළඹදී පැවති සිසු උද්‍යෝගයකට පොලිසිය ජල ප්‍රහාර විශ්ලේෂ කිරීම සහ සිසුන් 22 දෙනෙකු අත්අඩංගුවට ගැනීම.

අන්තර් විශ්වවිද්‍යාල ගිණු බලමත්විලය, අගේස්තු 10 වැනිදා කොළඹ විහාරමහාදේශී උද්‍යානය අසලදී පැවැත්වූ උද්‍යෝගයක් ජල ප්‍රහාර විශ්ලේෂ කර විසුරුවාහැරුමට කටයුතු කළ පොලිසිය මෙම සිසුන් පිරිස අත්අඩංගුවට ගෙන තිබේ. එට සමාන්තරව කිරුළපනදී පැවැත්වූ සිසු උද්‍යෝගයද ජල ප්‍රහාර විශ්ලේෂ කොට විසුරුවාහැරුනි. අත්අඩංගුවට ගත් සිසුන් පසුදින අලුත්කැබේ මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් අනුතරුව රු. විසිපන්දහස බැංක් වන ගැරු ඇප මත මුදාහර ඇත.

මුළාගුය: www.lankaskynews.com

04. අධිකරණ අපහාසය පිළිබඳ පනත් කෙටුම්පතට විරෝධී ගොනු කෙරෙනු මූලික අධිකිවාසිකම් පෙන්සම් විභාගයට ගැනීම.

රජ විසින් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ 'අධිකරණයට, විනිශ්චය අධිකාරියකට හෝ ආයතනයකට අපහාස කිරීම

පිළිබඳ පනත් කෙටුම්පතට' විරෝධී ගොනු කෙරෙනු පෙන්සම් ක් අගේස්තු 3 වැනිදා ග්‍රෑෂ්ඩාධිකරණය හමුවේ විභාග කිරීම ආරම්භ කෙරීම්. පනතෙහි විධිව්‍යානවලුන්, පුරවිසියන්ගේ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ අයිතිය බරපතල ලෙස අනියාවනාධිකරණයට මක් වන බව පෙන්සම්කරුවේ සිය සිරිති.

අවාරුය විසාකේස වහ්දුයේකරම්, නීතියා බැසිල් ප්‍රහාරන්දු, කිංස්ලි කරනුරාත්න, සංඡය දිසනායක, නැඳුන් නාගහවත්ත සහ නාගානහ්ද කොළඹවක්කු යන අය මෙම පෙන්සම් ඉදිරිපත් කළ අතර, ශ්‍රී ලංකා නීතියා සංගමය සහ මාධ්‍යවේදී තරඳ ජයවර්ධන අතරමදී පෙන්සම්කරුවන් ලෙස ඉදිරිපත් වූහ. මුර්ද ප්‍රහාරන්දු, ශ්‍රී ගුණරත්න සහ අවල වෙංගජ්ප්‍රලි යන ත්‍රිප්ල්ගල ග්‍රෑෂ්ඩාධිකරණ විනිශ්චරු මඩ්ල හමුවේ පෙන්සම් විභාග යට ගැනීම්.

මුළාගුය: MFRM Desk, adaderana.lk

05. මාධ්‍යවේදී තරඳ ජයවර්ධනයේ පෙන්සම විභාගයට ගැනීමට අනියාවනාධිකරණය තීරණය කිරීම.

ප්‍රවිත්ති සාකච්ඡාවකදී අදහස් පළ කිරීමක් හේතුවෙන් අධිකරණයට අපහාසයක් සිදු වූ ඇත්දැයි පරක්ෂණයක් සිදු කරන ලෙස කොළඹ මහේස්ත්‍රාත්වරය අපරාධ පරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට දුන් නියෝගයක් බල රහිත කරන ලෙස මහාධිකරණයට කළ අනියාවනයක් ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට විරෝධී මෙම අනියාවනය ගොනු කර තිබේ. පෙන්සම විභාගයට ගැනීමට තීරණය කළ අනියාවනාධිකරණය, නීතිපත්, අපරාධ පරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ඇතුළු වගලන්තරකරුවන්ට නොතිසි නිකුත් කිරීමට අගේ 29 වැනිදා නියෝග කළේය.

මුළාගුය: thetime.lk

06. මාධ්‍යවේදී තරඳ උඩ්වරගෙදරට විරෝධී නඩුව : අනෙකුත් සැකකරුවන් ඉදිරිපත් නොකිරීම ගැන අධිකරණය පොලිසියට අවවාද කිරීම.

ලද්දෝග්ධනයක් වාර්තාකරණයෙහි තීරනව සිරි මාධ්‍යවේදී තරඳ උඩ්වරගෙදර අත්අඩංගුවට ගැනීමට අදාළ නඩුව අගේස්තු 29 වැනිදා අලුත්කැබේ අංක 2 මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය හමුවේ කැදුවූ අතර, සිදුවීමට අදාළ තවත් සැකකරුවන් සිරින බව පොලිසිය වාර්තා කර ඇත්තේ මසක් ගතවන තුරුම විම සැකකරුවන් ඉදිරිපත් කිරීමට අපානොසත්වීම සම්බන්ධයෙන් මහේස්ත්‍රාත්වරය විසින් පොලිසියට අවවාද කෙරීම්. හේතුවක් නොමැතිව නඩුවක් පවත්වාගෙන ඇමෙල් තේරුමක් නොමැති බවද මහේස්ත්‍රාත්වරය ප්‍රකාශ කළාය. නඩුව ඕක්තේබරු 24 වැනිදා යැලි කැදුවීමට නියමිතය. මාධ්‍යවේදීය අත්අඩංගුවට ගැනීම, පහරදීම හා ප්‍රතිකාර සඳහා ගොමු කිරීම පමා කිරීම සම්බන්ධයෙන් පොලිසිය පාර්ශ්ව රුසක දැඩි විවේචනයට ලක් වූ අතර, මානව හිමිකම් කොමිස විසින්ද ඒ පිළිබඳ පරක්ෂණයක් ආරම්භ කෙරීම්.

මුළාගුය - MFRM Desk

07. 'අයිකරණයට, විනිශ්චය අයිකාරයකට හෝ ආයතනයකට අපහාස කිරීම පිළිබඳ පනත් කෙටුම්පත' සම්බන්ධයෙන් ශේෂීයාධිකරණයේ නින්දව කතානායකවරය පාර්ලිමේන්තුවට දැනුම්දීම.

අදාළ පනත් කෙටුම්පතට විරෝධව ඉදිරිපත් වූ පෙන්සම් කේ සලකා බැඳු ශේෂීයාධිකරණය, විනි වගන්ති ටක් ආත්ම්බුතුම ව්‍යවස්ථාවට පටහැනි බව නිගමනය කර තිබේ. ශේෂීයාධිකරණය මගින් කතානායකවරය වෙත යොමු කර තිබූ අදාළ නියෝගය, අගෝස්තු 22 වැනිවා කතානායකවරය පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළේය. අදාළ වගන්ති සම්මත කළ හැක්සේ පාර්ලිමේන්තුවේ තුනෙක් දෙකක බහුතරයකින් සහ ප්‍රමාණ විවාරණයකින් පමණක් බව ශේෂීයාධිකරණය දැනුම් දී තිබේ.

මුළාණය: newsradio.lk

08. තොරතුරු කොමිසලේ නියෝගයක් පොලිසිය නොත්කාභාරීම සම්බන්ධයෙන් නිගමනය ත්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලෙස මාධ්‍යවේදී තරඹ ජයවර්ධන තොරතුරු කොමිසලේන් ඉල්ලා සිටිම.

පොලිසියේ තොරතුරු නිලධාරයාගෙන් ඉල්ලා සිටි තොරතුරු ලබා නොදීම හා නම් කළ නිලධාරය වන පොලිස්පතිවරයට ඒ පිළිබඳව කළ අනියාවනයට ප්‍රතිච්චාරයක් නොදැක්වීම සම්බන්ධයෙන් මාධ්‍යවේදී තරඹ ජයවර්ධන අනියාවනයක් සලකා බැඳු තොරතුරු කොමිසල, අදාළ තොරතුරු අගෝස්තු 22 වැනිදාට පෙර ලබා දෙන ලෙස පොලිසියට නියෝග කර තිබේ. විම නියෝගය පොලිසිය පැහැර තැර ඇති බඩුවන් තොරතුරු පනතේ 39 වැනි වගන්තිය ප්‍රකාරව නිගමනය පියවර ගන්නා ලෙස මාධ්‍යවේදීය තොරතුරු කොමිසලේන් ඉල්ලා තිබේ.

මුළාණය: thetime.lk

ව්‍යුහාත්මක කොන්දේසි

මාධ්‍ය පද්ධතියේ සමස්ත ව්‍යුහයට මෙන්ම මාධ්‍ය නිදහස සම්පූර්ණ කරන සමස්ත පරිසරයට අදාළ වන විභාග දැරුණක කේ මෙම සංරචකයට ඇතුළත්ය. මේ අතුරුන් 'අධික්ෂණ කණ්ඩායුම් මගින් මාධ්‍ය නිදහසට ත්‍රියාකාරී සහාය' යන දැරුණකයට අයන් වන සිදුවීම් දෙකක් මෙහි ඇතුළත් වේ.

4 වැනි: 2023 අගෝස්තු: ව්‍යුහාත්මක කොන්දේසි - සිදුවීම් 02

දැරුණකය	වාර්තා වූ සිදුවීම් සංඛ්‍යාව
අධික්ෂණ කණ්ඩායුම් මගින් මාධ්‍ය නිදහසට ත්‍රියාකාරී සහාය	02
එකතුව	02

01. මාධ්‍යවේදී තරඹ උස්වරගෙදර අත්අඩංගුවට ගැනීම හා පහරදීම සම්බන්ධයෙන් මාධ්‍යවේදීන් සුරුකීමේ කම්ටුව (CPJ) විරෝධය පළ කිරීම.

විරෝධතාවක් ව්‍යුහාත්මකයේ නිරතව සිටියදී තරඹ උස්වරගෙදර අත්අඩංගුවට ගැනීම, පහරදීම හා වෙවුන ප්‍රතිකාර සඳහා යොමු නොකිරීම සම්බන්ධයෙන් විරෝධය පළ කරන CPJ සංවිධානය, ඔහු කොන්දේසි විරහිතව නිදහස් කරන ලෙසත්, පහරදීමේ සිද්ධීය සම්බන්ධයෙන් විමර්ශනය කළ යුතු බවත් ශ්‍රී ලංකා රජයට අවධාරණය කරයි. මාධ්‍යවේදීන්ට පැවැත්තෙම් බිජාත් තොරව විරෝධතා ආවරණය කළ හැකි බව සහතික කළ යුතුයැයිද විම සංවිධානය නිකුත් කළ නිවේදනයේ සඳහන් වේ.

මුළාණය: cpj.org

02. රජය විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති විද්‍යාත් විකාශන ත්‍රියාමන කොමිෂන් සහ පනත් කෙටුම්පත පිළිබඳ සංවාදයක් පදනම් ආයතනයේදී පැවත්තේ.

මෙතෙක් අදාළයේ දක්වා ඇති විවිධ පාර්ශවයන්ගේ සහනාගේත්වයෙන් අගෝස්තු 08 වැනිදා පැවති මෙම විද්‍යාත් සංවාදයට මහාචාර්ය රෝහාන් සමරපිට, ආචාර්ය පාක්ශයෙන්ත් සරවනුමුත්තු, මහාචාර්ය වර්ත හේර්ත්, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රවත්පත් ආයතනයේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී කුමාර ලෝපේස්, ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත් විකාශනයෙන්ගේ සංස්කීර්ණයේ සහාපති අසංග ජයසුරුය, මාධ්‍ය නිගමන සංස්කීර්ණයෙන් මෙහෙයුම් අධිකක්ෂ නිතියු ප්‍රබෝධ රත්නායක සහ නිගමනය මනුෂීකා කුරේ අදහන් දැක්වූහ. නිදහස් මාධ්‍ය වන්පාරය සහ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රවත්පත් ආයතනය විසින් මෙය සංවිධානය කෙරීන්.

මුළාණය: facebook.com

5 වෙළඳවුනු මාධ්‍ය නිදහස්: 2023 ජනවාරි - අගෝස්තු දක්වා නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යුහාරය වෙත වාර්තා වී ඇති සිදුවේම්.

ආචාරණය කර ඇති සංරච්චය	2023 ජනවාරි-පුලු		2023 අගෝස්තු
	නව සිදුවේම්	පෙර සිදුවේම්වල වර්ධනයන්	
අරක්ෂාව හා සුරක්ෂිතබව	27	-	05
නීතිමය කොන්දේසි	49	16	08
මාධ්‍යයේ ස්වාධීනත්වය	-	-	-
වෘත්තීයවේදීත්වය	05	-	-
ව්‍යුහාත්මක කොන්දේසි	22	-	02
එකතුව	103	16	15

පසුගිය මාධ්‍ය නිදහස මාසික වාර්තා මෙතැනින් බලන්න

පසුගිය නිදහස: සිවිල් සමාජ අපේක්ෂාවන්, ප්‍රාතික හා ප්‍රාත්‍යාචාර නඩු තීන්දු සහ අන්තර්ජාලික ප්‍රයුහ්තීන්ටද අනුව යමින්, මාධ්‍ය නිදහස යනු මානව අයිතියක් ලෙස නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යුහාරය පිළිගනියි. සෑම තැනැත්තකුම සනු සිතිමේ නිදහස, හඳුය සාක්ෂියේ නිදහස සහ ආගමික නිදහස මෙන්ම අන් තැනැත්තන්ගේ මත දැනගැනීමට නිඛෙන මූලික අයිතිය බාධාවකින් තොරව තුක්තිවේදීම මානව අයිතියකි. මෙම පදනම මත පිහිටා මාධ්‍ය නිදහස යනු පහත දැක්වෙන දිස්වැදැරුම් සංස්ට්‍රක්වල විකුත්වක් ලෙස නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යුහාරය සළකයි. (1) සිතිමේ නිදහස (2) මතයක් දුරිමේ නිදහස (3) හාම්තයේ නිදහස (4) සාම්කාමීව රැක්වීමේ නිදහස අභ්‍යන්තර අදහස් පළ කිරීමේ නිදහස (5) තොරතුරු දැනගැනීමේ නිදහස (6) ඉව්‍ය, දායා පරිගත කිරීමේ සහ වාර්තා තබා ගැනීමේ නිදහස (7) ප්‍රකාශනයේ නිදහස (8) පුවත්පත් නිදහස (9) විදුත් මාධ්‍ය නිදහස (10) අන්තර්ජාල නිදහස යනු වම සංස්ට්‍රක්යන්ය. මෙම සංස්ට්‍රක් අතර ඇත්තේ සහජ්‍යා සම්බන්ධයක් වන අතර වික් සංස්ට්‍රක්යක ඇති වන සීමාවක් මාධ්‍ය නිදහස පිළිබඳ අනෙක් සියලුම සංස්ට්‍රක්යන් තුක්තිවේදීමේ නිදහස අනුරූප බව නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යුහාරය පිළිගනියි. වීමෙන්ම වගකීම් විරෝධව හා වෙටර් සහගත ලෙස වම නිදහස හාවත කිරීම යහපත් හාවතාවක් තොවන බවද නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යුහාරය අවධාරණය කරයි.

මෙම මාසික වාර්තා පිළියෙළ කරනු ලබන්නේ ජනමාධ්‍ය වාර්තා සහ නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යුහාරයට ලබා ගත හැකි තොරතුරු අනුව වැඩිදුර තොරතුරු සොයා වම සිදුවේම් විශ්වේෂණය කිරීමෙනි. මෙම විශ්වේෂණයෙදී නිදහස් මාධ්‍ය ව්‍යුහාරය ඉහත කි දිස්වැදැරුම් මාධ්‍ය නිදහස් සංස්ට්‍රක්යන් ආචාරණය කරන ප්‍රාත්‍යාචාර පිළිගත් සංරච්චයන් හතක් ඔස්සේ තොරා ගත් නිර්ණායක හාවත කරයි.

Free Media Movement

Convener: Hana Ibrahim +94 77 741 2995 | Secretary: Lasantha De Silva +94 71 166 7938, +94 77 810 7620
Treasurer: Thaha Muzammil +94 77 3741026 | Assistant Secretary: Priyadarshani Sivaraja +94 772530258
No 96, Bernard Soysa Mw, Colombo 05. Tel: +94 112368895 Fax: +94 112368895
Web: www.fmmsrilanka.lk, www.mediareform.lk
Email: fmmsrilanka@gmail.com | Facebook: <https://www.facebook.com/fmm.srilanka>
Twitter: [#FMM25](https://twitter.com/FMMsrlanka)